

Profession- och utvecklingsguide

Ämneslärarutbildningen 7-9 och GY

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU

Uppdaterad 2019-11-26

Ett kompletterande stödmaterial för att hjälpa till att sätta in de enskilda VFU-kurserna i ett programsammanhang och för att bidra till att studenten rustas för att ta helhetsansvar.

Innehåll

Vägen till ett helhetsansvar	3
Hur allt hänger ihop	4
Så här kan handledare förbereda sig inför utvärderingen	5
Översikt VFU-kursmål	6
Examinationsformer som studenten kan möta i de olika VFU-kurserna	7
Kännetecken - hur de aktiva verben i kursmålen kan kännas igen	7
Kännetecken exempel – hur de aktiva verben i kursmålen kan kännas igen (Avslutande VFU):	8
Utvecklingsplan instruktion	12
Utvecklingsplan mall	13
Översikt VFU-kursmål 1: Ämneslärarprogrammet 7-9/ 3-ämnes/: Ett exempel Svenska + Historia + Sv som andraspråk.....	14
Översikt VFU-kursmål 2: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Religion + Samhällskunskap.....	16
Översikt VFU-kursmål 3: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Engelska + Samhällsvetenskap	18
Översikt VFU-kursmål 4: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Kemi + Biologi.....	20

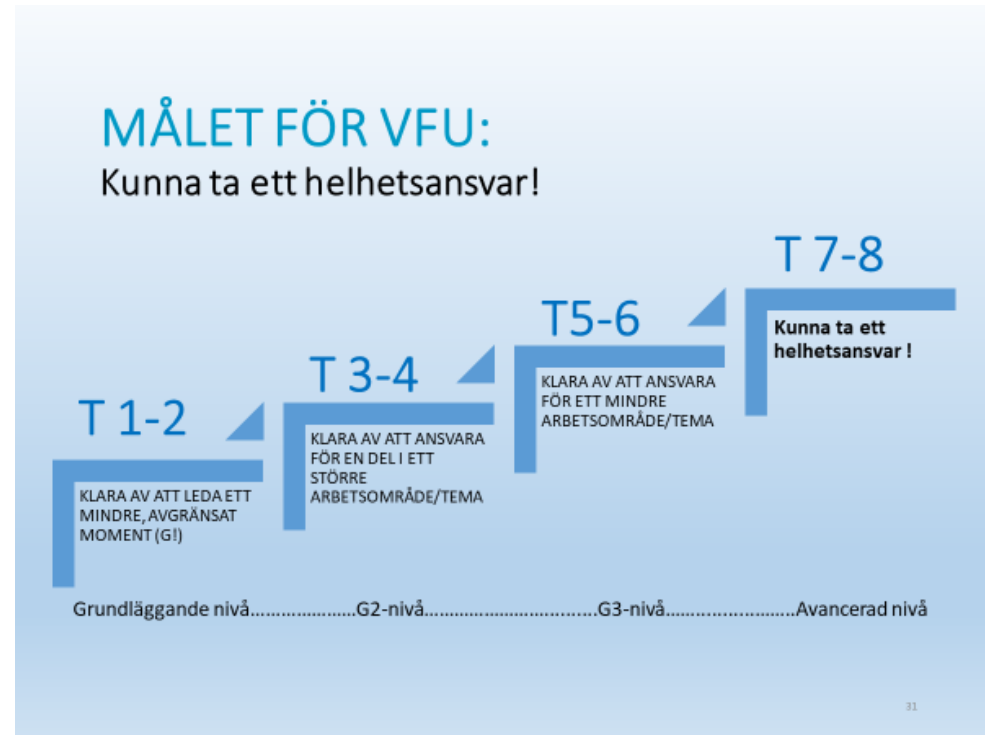
Vägen till ett helhetsansvar

För varje ny VFU-period ska studenten kunna ta ett allt större ansvar för att, under den avslutande VFU-perioden, kunna axla ett helhetsansvar. Det är viktigt att detta finns i åtanke och förbereds under de tidigare VFU-perioderna:

Helhetsansvar innebär att studenten får möjlighet att öva och prövas i sitt kommande yrke, d.v.s. socialt och didaktiskt under en längre sammanhållen tid. I praktiken innebär det att studenten i så stor utsträckning som möjligt tar över de uppgifter som handledaren brukar ansvara för. Det gäller till exempel hantera undervisning i helklass, föräldrakontakter, planering, genomförande, utvärdering, bedömning och återkoppling och förmåga till självreflektion.

Studenten ingår ofta i ett arbetslag och tar alltså över den del av ansvaret som handledaren brukar ha i det dagliga arbetet. När det gäller speciella uppdrag som handledaren har, kan studenten överta dessa efter överenskommelse. Handledare och student ska

gemensamt åstadkomma att studenten tar ett kliv fram, medan handledaren tar ett steg tillbaka. Inför helhetsansvaret behövs ett samtal om hur studenten ska få chans att agera självständigt och samtidigt få feedback på sin insats. I varje kurs är det vissa mål som ska tränas och uppnås, såväl didaktiska som sociala. Därutöver behöver studenterna träna på allt annat som ingår i en pedagogs verktygslåda; anpassa sitt kroppsspråk, tillämpa estetiska arbetsformer och variera undervisningen, använda rösten, arbeta i olika rum, taveldisposition.... Och detta måste tränas under varje VFU-period!

Hur allt hänger ihop

VFU-kurserna ligger på olika progressionsnivåer. Genom de progressionsstråk som löper genom utbildningen stötts den studerande i sin utveckling av grundläggande kunskaper för att sedan alltmer självständigt kunna hantera de uppgifter som ingår i läraryrket. Genom de återkommande VFU-perioderna, som är integrerade med ämnesstudier, får studenten möjlighet att tillämpa och prövas i färdigheter och förmågor inom utbildningens olika ämnen. Den avslutade VFU:n genomförs under en längre period, för att möjliggöra att den studerande på ett samlat sätt får tillämpa och bli examinerad på kunskaper, färdigheter, förmågor och förhållningssätt som tränats under utbildningens olika kurser.

På **Ämneslärarprogrammet** kan studenterna välja på många ämnen och även läsa ämnen i olika ordning. Det är därför extra viktigt att sätta sig in i var i utbildningen studenten befinner sig, för att förstå på vilken nivå VFU-perioden ska examineras.

I varje enskild VFU-kurs skrivs kursens mål fram i ett **Omdömesformulär där olika bedömningskriterier beskriver olika nivåer av måluppfyllelse**. Omdömesformuläret ligger till grund för examinatorns bedömning. OBS! Det är alltid bedömningskriterierna i respektive kurs omdömesformulär som avgör till vilken grad och på vilket sätt kursmålen ska uppnås.

Kursens mål	Bedömningskriterier	Bedömningsnivåer
...
...
...

Omdömesformuläret ska inte blandas ihop med det här dokumentet, **Professions- och utvecklingsguiden, PUG**. PUG:en är ett kompletterande stödmaterial som hjälper till att sätta in de enskilda VFU-kursmålen i ett sammanhang samt ger exempel på konkretiseringar av målen.

Så här kan handledare förbereda sig inför utvärderingen

1. Läs igenom bedömningsdelen i senaste *VFU-guiden för handledare* (laddas ner via VFU-hemsidan). Lyssna gärna också på del 4 i Handledarinstruktionen som finns online via VFU-hemsidan: <https://liu.se/artikel/verksamhetsforlagd-utbildning-vid-lararutbildningen>
2. Läs igenom kursdokumenten. Sätt dig in i **Omdömesformuläret** för den aktuella kursen och de mål som ska utvärderas.
3. Ta reda på hur den aktuella VFU-kursen förhåller sig till övriga VFU-kurser i utbildningen. Se **Översikt kursmål**. Då samtliga ämneskombinationerna inte är möjliga att presentera för ÄLP, redovisas här endast några exempel på VFU-kurser. Första o Avslutande VFU är dock samma för alla ÄLP-studenter.
4. a. Fundera på hur de olika bedömningskriterierna i omdömesformuläret skulle kunna kännas igen på en lägre respektive högre nivå. Ta hjälp av tabellen över **"Kännetecknen"**.
b. Diskutera målen och kännetecknen på de aktiva verben i kursmålen med din student, så att ni båda är överens om vad som menas med målbeskrivningarna.
5. Bestäm tillsammans vad som ska övas och när, samt när studenten ska provas. Återkom regelbundet till dokumenten för att stämma av och sätta upp nya delmål.
6. När VFU-perioden är klar ska handledaren fylla i Omdömesformuläret enligt anvisningarna och sedan gå igenom det med studenten. **Omdömesformuläret** beskriver vad studenten kan och exemplifierar hur detta visat sig.
7. Avsluta med att fylla i en **Utvecklingsplan**: Utvecklingsplanen ansvarar studenten för. Studenten formulerar där, med handledarens stöd, exempel på sådant som studenten kan/bör träna på inför kommande VFU-period.

Översikt kursmål
enligt ämneskombination (ÄLP) och ämneskombinationer under VFU

Ämneskombination	Ämneskombination	Ämneskombination	Ämneskombination
1. Planering och utvärdering Planering och utvärdering av undervisningen i klassrummet och i andra lärovanor. Utvärdering av undervisningen och av elevernas läroprocesser. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	2. Undervisning i klassrummet Undervisning i klassrummet i ämnet. Utvärdering av undervisningen och av elevernas läroprocesser. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	3. Undervisning i andra lärovanor Undervisning i andra lärovanor i ämnet. Utvärdering av undervisningen och av elevernas läroprocesser. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	4. Samarbete och kommunikation Samarbete och kommunikation i klassrummet och i andra lärovanor. Utvärdering av samarbetet och kommunikationen. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.
5. Ämneskunskaper Ämneskunskaper i ämnet. Utvärdering av ämneskunskaperna. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	6. Ämneskunskaper i andra lärovanor Ämneskunskaper i andra lärovanor i ämnet. Utvärdering av ämneskunskaperna. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	7. Ämneskunskaper i samarbete och kommunikation Ämneskunskaper i samarbete och kommunikation i klassrummet och i andra lärovanor. Utvärdering av ämneskunskaperna. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.	8. Ämneskunskaper i planering och utvärdering Ämneskunskaper i planering och utvärdering av undervisningen i klassrummet och i andra lärovanor. Utvärdering av ämneskunskaperna. Utvärdering av egen undervisning och av andra handledares undervisning.

1. **Planering och utvärdering**
2. **Undervisning i klassrummet**
3. **Undervisning i andra lärovanor**
4. **Samarbete och kommunikation**
5. **Ämneskunskaper**
6. **Ämneskunskaper i andra lärovanor**
7. **Ämneskunskaper i samarbete och kommunikation**
8. **Ämneskunskaper i planering och utvärdering**

Utvecklingsplan VFU

Namn: _____ Datum: _____

Ämne: _____

Ämneskombination: _____

Utvärderingsperiod: _____

Utvärderingsmål:

Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål
Utvärderingsmål	Utvärderingsmål

Översikt VFU-kursmål

De VFU-kurser som en student kan välja bland på Ämneslärarprogrammet, antingen inriktning mot åk 7-9 eller mot Gymnasiet, är vanligtvis fördelade så som tabellen nedan visar. En student kan välja på upp till 14 olika ämnen och flera av dessa kan förekomma antingen som första eller som andraämne. För ÄLP 7-9-utbildningen finns även möjlighet att välja ett tredjeämne.

Fördelning av antal veckor / VFU							Kursplan Avslutande VFU
Utbildning	UK2	Ämne 1	Ämne 2	Ämne 3	Avslutande VFU	Totalt	
7-9 2-ämnes	1	5	5		9	20	9AVFU8
7-9 3-ämnes	1	5	5	5	4	20	9AVFU6
Gy	1	5	5		9	20	9AVFU3

Det normala är att en student, efter den första terminens inledande en veckas-VFU, får fem veckors VFU kopplat till respektive ämne. Den sista VFU:n, den avslutande VFU-kursen, är normalt nio veckor. För studenter som läser tre ämnen, blir den avslutande VFU:n fyra veckor. För vissa ämnen, till exempel språk och matematik, kan de fem VFU-veckorna i ämnet delas upp, såsom att en 5-veckors VFU är uppdelad i flera kortare kurser. För de som läser treämnesvarianten av ÄLP 7-9, så är vår strävan att sista ämnes-VFU:n (5 veckor) helst ska genomföras hos samma handledare/skola och att helhetsansvar även tränas under denna ämnes-VFU, för att sedan fullt ut genomföras i samtliga ämnen, om möjligt, under de sista fyra veckornas avslutande VFU.

Med tanke på att det är så många olika kombinationsmöjligheter väljer vi att inte redovisa alla ämneskombinationer (182 om vi endast tar med två ämnen), utan har på de kommande sidorna valt ut några:

- Översikt VFU-kursmål 1: Ämneslärarprogrammet 7-9 3-ämnes: Ex. Svenska + Historia + Svenska som andraspråk (s.14)
- Översikt VFU-kursmål 2: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ex. Religion + Samhällskunskap (s.16)
- Översikt VFU-kursmål 3: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Engelska + Samhällsvetenskap (s.18)
- Översikt VFU-kursmål 4: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Kemi + Biologi (s.20)

Examinationsformer som studenten kan möta i de olika VFU-kurserna

- Omdömesformulär: Handledaren lämnar ett omdöme där det framgår om studenten uppnått målen för kursen samt till vilken grad (alla kurser)
- Muntlig eller skriftlig redovisning av VFU-uppgift
- Obligatoriskt seminarium: Studenten förbereder till exempel ett dilemma och deltar i diskussioner på ett seminarium.
- Trepårtssamtal: Lärare från LiU besöker studenten på VFU-platsen. Samtalar med student och handledare utifrån förberedda uppgifter och film
- Trepårtssamtal inklusive besök: Lärare från LiU besöker studenten på VFU-platsen, observerar och samtalar efteråt med student och handledare (Avslutande VFU)

Kännetecken - hur de aktiva verben i kursmålen kan kännas igen

På de följande sidorna presenteras exempel på hur kursmålen kan konkretiseras. Vi har utgått från målen i den avslutande VFU-kursen. I varje mål har vi ”**fetat**” aktiva verb, som vi tolkar som centrala i respektive mål. Dessa har vi sedan försökt konkretisera med kännetecken, det vill säga, exempel på hur målet kan kännas igen. Har du frågor kring hur ett kursmål ska tolkas – vänd dig till kursansvarig lärare.

Exempel på kännetecken redovisas på följande sidor. Denna lista är inte komplett utan ska ses som just...exempel. Dessa kännetecken på läraryrkesförmågor är exempel på förmågor och förhållningssätt som behöver tränas under samtliga VFU-perioder för att studenten ska kunna klara av att ta helhetsansvar under den avslutande VFU-kursen.

Först redovisas målen för didaktiska och därefter för sociala förmågor.

Numreringen på rubrikerna hänvisar till kursmålen för *Avslutande VFU* i tabellerna ”Översikt kursmål 1-4”. Målen i avslutande VFU är samma för samtliga ämneskombinationer.

Observera! Utgå från bedömningskriterierna i respektive kurs omdömesformulär. Det är dessa som beskriver kvalitén på kännetecken och på vilket sätt kursmålen ska uppnås.

Kännetecken exempel – hur de aktiva verben i kursmålen kan kännas igen (Avslutande VFU):

1. Planera undervisning	2. Genomföra undervisning	3. Utvärdera och utveckla undervisning	4. Variera och anpassa utifrån elevers behov och didaktiska överväganden inkl. digitala verktyg	5. Genomföra bedömningsprocesser: Bedöma, dokumentera samt kommunicera lärande
Kan upprätta fungerande termins-, års-, pedagogiska och lektionsplaneringar	Genomför genomtänkt lektionsstart	Kontrollerar att eleverna förstått	Varierar undervisningen utifrån undervisningens syfte och mål på ett sätt som bidrar till elevernas lärande	Bedömer och värderar elevernas skolprestationer i förhållande till läroplanens och verksamhetens mål.
<ul style="list-style-type: none"> • kan redogöra för förhållande mellan kursplanernas syfte, centralt innehåll och kunskapskrav • kan beskriva didaktiska överväganden och motivera val som gjorts 	<ul style="list-style-type: none"> • tydlig och intresseväckande start • presenterar innehåll och syfte • sätter in lektionen i ett större sammanhang • anpassar klassrummets utrymme och möblering till undervisningens mål 	<ul style="list-style-type: none"> • ställer utvecklande frågor för att få en bild av elevernas förståelse • låter elev/grupp sammanfatta/ summera • går runt bland eleverna för att få syn på deras förståelse • inbjuder eleverna att våga fråga om de inte förstår 	<ul style="list-style-type: none"> • tillämpar olika arbetsätt och arbetsformer • eleverna arbetar såväl självständigt som tillsammans med andra • varierar mellan lärarledd och elevaktivitet • använder olika typer av medier och digital teknik • använder olika estetiska uttrycksformer 	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenterar elevernas lärande • kan redogöra för olika kvalitéer i elevprestationer • bedömer allsidigt och likvärdigt • Är saklig och rättvis vid utvärdering, bedömning och betygssättning
I planeringar synliggörs	Ser till att arbetet under lektionerna är tankemässigt utvecklande	Ger eleverna tid att reflektera över sitt lärande och undervisning	Ger eleverna tid att reflektera över sitt lärande och undervisning	Tar utgångspunkt i eleverna i gruppen:
<ul style="list-style-type: none"> • en tydlig progression mellan olika undervisningstillfällen (röda råden) • hur tiden ska utnyttjas • hur bäst organisera rummet 	<ul style="list-style-type: none"> • ställer öppna frågor • hjälper elever att utveckla tankar o argumentera • ger uppgifter som stimulerar till elevaktivitet 	<ul style="list-style-type: none"> • samtalar med eleverna om vad de lärt sig • samtalar om arbetsprocesserna • tränar eleverna att själva reflektera över och utvärdera sitt lärande 	<ul style="list-style-type: none"> • eleverna får arbeta i olika takt • anpassar innehåll efter gruppens intresse o behov • Utmanar • ger uppgifter utan tak • organiserar grupper utifrån kunskap om elevrelationer och undervisningens krav 	<ul style="list-style-type: none"> • rättar elevuppgifter och reflekterar över vad som påverkar resultaten • observerar, dokumenterar och reflekterar över elevernas lärande och framsteg

<ul style="list-style-type: none"> • hur gruppindelningar ska hanteras • lärarens respektive elevens insats under lektion • material som ska förberedas och nyttjas • hur intresse ska väckas 	<p>Genomför välstrukturerad lektion</p> <ul style="list-style-type: none"> • skapar överblick och sammanhang • hanterar övergångar mellan aktiviteter utan att ordningen störs eller att eleverna blir otrygga 			<ul style="list-style-type: none"> • kan ge konkreta exempel på tillfällen då lärande har skett • genomför en kunskapskontroll i inledningen av ett moment och följer sedan upp med en kunskapskontroll samt reflekterar över resultaten och elevernas lärande
<p>Planerar för oförutsedda händelser såsom</p>	<p>Ger tydliga förklaringar o sammanfattningar</p>			<p>Använder formativ bedömning under lektion</p>
<ul style="list-style-type: none"> • tid över • tiden räcker inte till • brandlarm • teknikstrul etc. • eleverna är ointresserade av innehållet i undervisningen • personalbrist <p>Planerar uppgifter "utan tak"</p> <ul style="list-style-type: none"> • så att eleverna på olika sätt kan utmanas och fördjupa sig samt aktivt arbeta med uppgifterna under hela den avsatta lektionstiden. <p>Kan göra riskanalyser i ämnen där så är motiverat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visar hur säkerhet upprätthålls, incidenter förebyggs och hanteras 	<ul style="list-style-type: none"> • använder ett språk som eleven förstår • ger instruktioner som eleverna följer • balans mellan avancerade och vardagliga uttryck, och abstrakta och konkreta • sammanfattar och stämmer av att alla elever förstått • sammanfattar lektionen och anknyter till nästa lektion 		<p>Anpassar val av media/ teknik</p> <ul style="list-style-type: none"> • utifrån såväl grupper som enskild elevs förutsättningar och förkunskaper 	<ul style="list-style-type: none"> • elevarbeten redovisas och bearbetas vidare vid behov • ger återkoppling på vad som behöver utvecklas och hur, för att nå kunskapskrav • följer upp och ger konstruktiv, uppgiftsorienterad feedback

6. Identifiera och hantera elevers olika förutsättningar	7. Förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling	8. Anpassa ledarskap	9. Kunna samverka och visa yrkesetisk kompetens	10. Visa självinsikt och lyhördhet
<p>Anpassar för elever med behov av stöd</p> <ul style="list-style-type: none"> • avsätter tid för de som behöver träna mer har relevanta och inte för låga förväntningar på alla elevers ansträngningar och prestationer— • erbjuder olika lärvverktyg 	<p>Hanterar opassande och/eller störande beteenden i och utanför klassrummet på ett medvetet och respektfullt sätt</p> <ul style="list-style-type: none"> • korrigerar olämpliga beteenden utan att någon "förlorar ansiktet" 	<p>Skapar en positiv atmosfär</p> <ul style="list-style-type: none"> • talar till elever på ett positivt sätt • visar värme och empati • skapar ett tillåtande klimat 	<p>Uppträder ansvarsfullt och visar att hen har förstått att hen är företrädare för en profession</p> <p>bemöter eleverna med respekt för deras person och integritet samt skyddar varje individ mot skada, kränkning och trakasserier</p>	<p>Visar i reflektion över planering och undervisning förmåga att lära sig av tidigare erfarenheter och återkoppling</p>
<p>Anpassar och utvecklar ett ämnesinnehåll utifrån elevers olika förutsättningar och behov</p> <ul style="list-style-type: none"> • tar hjälp av andras sakkunskap för att vid behov hjälpa eleverna <p>Konkretiserar och förtydligar och bryter ner övergripande mål när så behövs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upprepar och utvecklar undervisning beroende på elevernas förutsättningar, intressen och behov 	<p>Organiserar och anpassar klassrummets fysiska miljö till undervisningens form och innehåll</p> <ul style="list-style-type: none"> • så att eleverna ges förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter utan att störas av kamrater <p>Bemöter alla med respekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • undviker att sätta missledande etiketter på elever i behov av extra anpassning och särskilt stöd 	<p>Bemöter elever med respekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • lyssnar på vad elev säger-bemöter med intresse • uppmuntrar elever att lyssna på varandras åsikter • ger talutrymme till elever • uttrycker positiva förväntningar och uppmuntrar 	<p>Förvaltar förtroenden och agerar professionellt mot såväl kollegor, arbetsgivare som elever och föräldrar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • påtalar och engagerar sig mot sådana utvecklings-tendenser och handlingar i skola och samhälle som kan skada eleverna • respekterar såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldigheter och ansvar i skolvardagen 	<p>Arbetar målmedvetet med att utvecklas i sin yrkesroll.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifierar sitt behov av ytterligare kunskap för att utveckla sin didaktiska förmåga

	<p>Ingriper vid nedsättande uttryck mellan elever;</p> <ul style="list-style-type: none"> • negativa kommentarer, suckar, blickar etc. <p>Kommunicerar till eleverna att hen är medveten om de olika aktiviteterna som pågår i klassrummet</p> <ul style="list-style-type: none"> • placerar sig strategiskt och flexibelt i rummet för att kunna påverka ordning och koncentration hos eleverna • visar med kroppsspråk och gester att hen är medveten om elevernas förehavanden 	<p>Skapar motivation inför olika aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • sätter in uppgiften i ett för eleven angeläget sammanhang och anknyter till elevens intressen <p>Upprätthåller arbets- och studiero</p> <p>Använder sig av gester och rörelser för att skapa engagemang och förståelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • förstärker med ett tydligt kroppsspråk • anpassar röstens styrka, rytm och betoning 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkar för att upprätthålla förtroendefulla relationer med eleverna /vårdnadshavare och vara lyhörda för deras synpunkter • diskriminerar inte någon med avseende på kön, sexuell identitet, etnisk, politisk och religiös tillhörighet eller social och kulturell bakgrund, inte heller på grund av förmåga eller prestation • är varsam med information om eleverna och vidarebefordrar ej information som mottagits i tjänsten om det inte är nödvändigt för elevens bästa <p>Samverkar kring t.ex.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planering • gemensam undervisning • elever med behov • bedömning • gemensamma aktiviteter <p>Tar själv initiativ till möten och samverkan när så behövs.</p>	<p>Balanserar krav och förväntningar och värderar sin arbetsinsats i förhållande till tillgänglig tid</p>
--	--	---	---	--

Utvecklingsplan instruktion

Studenten ansvarar för Utvecklingsplanen. Målet med att upprätta en *utvecklingsplan* är att studenten ska kunna uppmärksamma och följa sin egen utveckling och ska främst ses som ett stödmaterial för studenten. I en del VFU-kurser kan Utvecklingsplanen ingå som en del i en kursuppgift, t.ex. som underlag för reflektion. I Utvecklingsplanen sammanfattar student och handledare tillsammans de styrkor och utvecklingsområden som studenten visat under innevarande VFU-period. Studenten formulerar där, med handledarens stöd, exempel på sådant som studenten kan/bör träna på inför kommande VFU-period. Vi rekommenderar att student (och handledare) även för loggbok och noterar de tankar och reflektioner som uppkommer under VFU- perioden.

Utvecklingsplan VFU	
Namn	_____
Förnamn	_____
Efternamn	_____
Styrkor	_____
Utvecklingsområden	_____
Styrkor	_____
Utvecklingsområden	_____
Styrkor	_____
Utvecklingsområden	_____
Styrkor	_____
Utvecklingsområden	_____

- *Inför VFU:n* tänker studenten igenom sina starka sidor i relation till yrkesrollen och kursens mål samt försöker formulera vad som behöver tränas och utvecklas. Detta diskuteras med handledaren i samband med det första mötet (Överenskommelsen, se *VFU-guide för studenter* respektive *VFU-guide för handledare*). Till sin hjälp har student och handledare omdömesformulärets mål för den aktuella kursen samt Professions- och Utvecklingsguidens översikt över kursmål.
- *Under VFU:n* diskuterar handledare och student hur det går och vad studenten behöver träna och utveckla.
- *Vid slutet av VFU-perioden* är det viktigt att student och handledare gör ett avslut och att studenten dels fyller i vad som blivit bättre (Styrkor) och dels ett till tre utvecklingsområden (Vad behöver utvecklas och Hur detta skulle kunna tränas) inför nästa VFU. För att studenten ska få en samlad bild över sin utveckling och sina utvecklingsbehov inför avslutande VFU, rekommenderar vi att studenten sparar alla sina utvecklingsplaner.

Utvecklingsplan finns att ladda ner via hemsidan. Se även sista sidan.

Utvecklingsplan VFU

Kurs:

Ämne:

Åk:

Termin:

Kursansvarig:

Skola:

Handledare:

Mina styrkor:

Utvecklingsområde 1

Vad

Hur träna/öva

Utvecklingsområde 2

Vad

Hur träna/öva

Utvecklingsområde 3

Vad

Hur träna/öva

Översikt VFU-kursmål 1: Ämneslärarprogrammet 7-9/ 3-ämnes/: Ett exempel Svenska + Historia + Sv som andraspråk

Termin 1	Ämne SV	Ämne HI	Ämne SVA	Avslutande VFU
VFU-kurs 1 UK 2	Ämne: Svenska SV 92SVV9	Ämne: Historia HI 93HIV9	Ämne:Svenska som andraspråk SVA 9ASAV8	Avslutande VFU
5 dagar (1,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	20 dagar 9AVFU6 6 hp
Tillämpade didaktiska lärarförmågor				
	planera ett arbetsområde avseende, litteraturläsning, läsning av sakprosa och skrivande med beaktande av skolans värdegrund	planera och organisera undervisning av ett större arbetsområde i historia utifrån didaktisk reflektion kring ämnesinnehåll och upplägg	ta helhetsansvar för planering av undervisning i svenska som andraspråk utifrån styrdokument, didaktiska teorier och elevernas förutsättningar och behov med beaktande av jämlikhet och jämställdhet	1. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, planera hela undervisningsprocessen
	göra för svenska ett anpassat urval som gäller läsning av skönlitteratur, sakprosa och skrivande	välja och motivera ett historiskt stoff utifrån ungdomars förutsättningar och behov	ta helhetsansvar för val av innehåll för svenska som andraspråk utifrån styrdokument, didaktiska teorier och elevernas förutsättningar och med beaktande av jämlikhet och jämställdhet	
visa förmåga att leda enskilda moment i den pedagogiska verksamheten	genomföra och leda ett arbetsområde som inkluderar läsning, skrivande och samtal	genomföra undervisning av ett större arbetsområde i historia utifrån didaktiska perspektiv inklusive jämlikhet och jämställdhet	ta helhetsansvar för genomförande av undervisning i svenska som andraspråk utifrån styrdokument, didaktiska teorier och elevernas förutsättningar och behov med beaktande av jämlikhet och jämställdhet	2. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, genomföra hela undervisningsprocessen
	följa upp enskilda moment som avser skrivande och läsning i den egna undervisningen	utvärdera sin undervisning inom ett större arbetsområde och dra konsekvenser av utvärderingen	analysera och utvärdera den egna undervisningen i relationer till planeringen och uppsatta mål	3. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, utvärdera hela undervisningsprocessen
visa förmåga att iaktta och följa upp handledarens strategier för att motivera elever	känna till verksamhetens IKT-möjligheter och använda för verksamheten relevanta digitala hjälpmedel	använda IKT i undervisningen	använda IKT i undervisningen i svenska som andraspråk	4. kunna variera undervisningens arbetsformer och metoder, inklusive digitala resurser , utifrån didaktiska överväganden och med hänsyn till elevers olika erfarenheter, kunskaper och behov
		återkoppla till eleverna angående deras kunskaper i historieämnet	beskriva och diskutera bedömning av andraspråks-utveckling	5. ta ett helhetsansvar för att genomföra bedömningsprocesser (bedöma, dokumentera och kommunicera) av elevers lärande
	diskutera och föreslå bedömning av elevproducerade texter	dokumentera, bedöma och betygsätta elevernas kunskaper i historieämnet i grundskolans årskurs 7-9	dokumentera och bedöma elevernas kunskaper i svenska som andraspråk	
			problematisera den egna undervisningen utifrån andraspråks-elevers speciella förutsättningar och behov	6. identifiera och hantera elevers olika förutsättningar och behov

Termin 1	Ämne SV	Ämne HI	Ämne SVA	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Svenska	Ämne: Historia	Ämne:Svenska som andraspråk	Avslutande VFU
UK 2	SV 92SVV9	HI 93HIV9	SVA 9ASAV8	
5 dagar (1,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	25 dagar (7,5 hp)	20 dagar 9AVFU6 6 hp
Tillämpade sociala lärarförmågor				
visa förmåga att agera ansvarsfullt i skolmiljön	visa ett ansvarsfullt beteende i skolmiljön	verka i enlighet med skolans värdegrund		7. förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling i skolverksamheten
visa förmåga att etablera kontakt med eleverna	interagera och kommunicera med olika elever	leda eleverna genom ett större arbetsområde i undervisningen		8. anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska verksamheten
		interagera och kommunicera med olika elever, skolpersonal och vårdnadshavare	samarbeta och interagera med elever, kollegor och övriga personer inom skolverksamheten	9. samverka , med ett professionellt förhållningssätt, med olika aktörer inom och utanför skolverksamheten och visa ett professionellt ansvarstagande i sin yrkesroll
	visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik	visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik		10. visa förmåga till självreflektion , delta i kollegiala samtal samt ta till sig konstruktiv kritik och därigenom utvecklas mot en professionell yrkesroll
		identifiera sitt eget behov av ytterligare kunskap och utifrån behovet planera kunskapsinhämtning		
		värdera sina kunskaper i historia i relation till undervisning i grundskolans årskurs 7-9		

Översikt VFU-kursmål 2: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Religion + Samhällskunskap

Termin 1	Ämne RE	Ämne SH	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Religionsvetenskap	Ämne: Samhällsvetenskap	
UK 2	Re 92REV3	SH 93SHV3	GY 9AVFU3 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	25	25	45
Tillämpade didaktiska lärarförmågor			
	planera och organisera undervisning av ett arbetsområde i religionskunskap utifrån styrdokument, didaktisk teorier och modeller samt elevernas förutsättningar och behov.	planera flera undervisningssekvenser utifrån styrdokument, lärandeteorier och samhällsvetenskapliga modeller och metodik, elevernas förutsättningar samt IKT	1. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, planera hela undervisningsprocessen
visa förmåga att leda enskilda moment i den pedagogiska verksamheten	genomföra och leda undervisning av ett arbetsområde i religionskunskap utifrån didaktiska teorier och modeller, elevernas förutsättningar och behov och presentera grundläggande principer i ett källkritiskt förhållningssätt i religionskunskap	genomföra flera undervisningssekvenser utifrån planeringen i relation till styrdokument, lärandeteorier och samhällsvetenskapliga modeller och metodik samt IKT	2. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, genomföra hela undervisningsprocessen
	använda egna kunskaper i religionsvetenskapliga teorier och didaktiska modeller i den pedagogiska verksamheten		
	utvärdera sin planering och undervisning inom ett arbetsområde i religionskunskap	följa upp och reflektera över undervisningssituationer i relation till lärandeteorier och egna insatser i den pedagogiska verksamheten	3. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, utvärdera hela undervisningsprocessen
	välja och motivera ett stoff i religionskunskap utifrån elevers förutsättningar och behov	kritiskt granska och välja relevanta läromedel utifrån styrdokument, intersektionalitet, lärandeteorier och IKT	4. kunna variera undervisningens arbetsformer och metoder, inklusive digitala resurser , utifrån didaktiska överväganden och med hänsyn till elevers olika erfarenheter, kunskaper och behov
	integrera jämställdhet, jämlikhet och IKT i den egna planeringen och genomförandet av undervisningen.	argumentera för val av läromedel utifrån styrdokument, intersektionalitet och IKT	
	dokumentera och bedöma elevernas kunskaper i religionskunskap	dokumentera och kommunicera bedömning av elevers kunskaper i Samhällskunskap och argumentera för sina överväganden	5. ta ett helhetsansvar för att genomföra bedömningsprocesser (bedöma, dokumentera och kommunicera) av elevers lärande
visa förmåga att iaktta och följa upp handledarens strategier för att motivera elever			6. identifiera och hantera elevers olika förutsättningar och behov

Termin 1	Ämne RE	Ämne SH	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Religionsvetenskap	Ämne: Samhällsvetenskap	
UK 2	Re 92REV3	SH 93SHV3	GY 9AVFU3 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	25	25	45
Tillämpade sociala läraryrigheter			
		agera utifrån skolans värdegrund med fokus på mänskliga rättigheter, respekt och tolerans samt intersektionalitet	7. förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling i skolverksamheten
visa förmåga att etablera kontakt med eleverna			8. anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska verksamheten
visa förmåga att agera ansvarsfullt i skolmiljön	interagera och kommunicera med elever, kollegor och föräldrar		9. samverka , med ett professionellt förhållningssätt, med olika aktörer inom och utanför skolverksamheten och visa ett professionellt ansvarstagande i sin yrkesroll
		ta emot konstruktiv kritik och utifrån detta utveckla sitt yrkeskunnande.	10. visa förmåga till självreflektion , delta i kollegiala samtal samt ta till sig konstruktiv kritik och därigenom utvecklas mot en professionell yrkesroll

Översikt VFU-kursmål 3: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Engelska + Samhällsvetenskap

Termin 1	Ämne EN	Ämne EN	Ämne SH	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Engelska	Ämne: Engelska	Ämne: samhällskunskap	
UK 2	91ENV1 Engelska, 2,5 hp	92ENV3 Engelska, 3 hp	Samhällskunskap 93SHV3 7,5 hp	Avslutande VFU GY 9AVFU3/ 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	10	10 (+ 5 dgr Chester 92ENV4)	25	45
Tillämpade didaktiska lärarförmågor				
	med utgångspunkt från styrdokument för gymnasieskolan planera undervisningsmoment som innehåller muntlig kommunikation	planera undervisning inom ramen för språkundervisning i engelska	planera flera undervisningssekvenser utifrån styrdokument, lärandeteorier och samhällsvetenskapliga modeller och metodik, elevernas förutsättningar samt IKT	1. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, planera hela undervisningsprocessen
visa förmåga att leda enskilda moment i den pedagogiska verksamheten	med utgångspunkt från styrdokument för gymnasieskolan genomföra undervisningsmoment som innehåller muntlig kommunikation	genomföra undervisning inom ramen för språkundervisning i engelska	genomföra flera undervisningssekvenser utifrån planeringen i relation till styrdokument, lärandeteorier och samhällsvetenskapliga modeller och metodik samt IKT	2. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, genomföra hela undervisningsprocessen
	med utgångspunkt från styrdokument för gymnasieskolan redovisa undervisningsmoment som innehåller muntlig kommunikation	demonstrera de didaktiska förmågor som måste bemästras av läraren i undervisningssituationen		
		utvärdera undervisning inom ramen för språkundervisning i engelska	följa upp och reflektera över undervisningssituationer i relation till lärandeteorier och egna insatser i den pedagogiska verksamheten	3. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, utvärdera hela undervisningsprocessen
	kunna redogöra för och motivera hur ämnesinnehållet kan hanteras i relation till exempelvis genus, klass, etnicitet och normalitet/avvikelser	tillämpa didaktiska teorier om grammatikundervisning	kritiskt granska och välja relevanta läromedel utifrån styrdokument, intersektionalitet, lärandeteorier och IKT	4. kunna variera undervisningens arbetsformer och metoder, inklusive digitala resurser , utifrån didaktiska överväganden och med hänsyn till elevers olika erfarenheter, kunskaper och behov
			dokumentera och kommunicera bedömning av elevers kunskaper i Samhällskunskap och argumentera för sina överväganden	5. ta ett helhetsansvar för att genomföra bedömningsprocesser (bedöma, dokumentera och kommunicera) av elevers lärande
visa förmåga att iaktta och följa upp handledarens strategier för att motivera elever	på grundläggande nivå anpassa undervisningen till elevernas ålder och förutsättningar	använda och kritiskt reflektera över IKT som ett pedagogiskt verktyg i språkundervisningen	argumentera för val av läromedel utifrån styrdokument, intersektionalitet och IKT	6. identifiera och hantera elevers olika förutsättningar och behov

Termin 1	Ämne EN	Ämne EN	Ämne SH	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Engelska	Ämne: Engelska	Ämne: samhällskunskap	
UK 2	91ENV1 Engelska, 2,5 hp	92ENV3 Engelska, 3 hp	Samhällskunskap 93SHV3 7,5 hp	Avslutande VFU GY 9AVFU3/ 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	10	10 (+ 5 dgr Chester 92ENV4)	25	45
Tillämpade sociala lärarförmågor				
		demonstrera ett bemästrande av de sociala relationer som läraren möter i vardagen, både kollegialt och i undervisningssituationen	agera utifrån skolans värdegrund med fokus på mänskliga rättigheter, respekt och tolerans samt intersektionalitet	7. förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling i skolverksamheten
visa förmåga att etablera kontakt med eleverna				8. anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska verksamheten
visa förmåga att agera ansvarsfullt i skolmiljön		verka i enlighet med skolans värdegrund och reflektera över hur denna står i relation till grupprocesser och konflikthantering		9. samverka , med ett professionellt förhållningssätt, med olika aktörer inom och utanför skolverksamheten och visa ett professionellt ansvarstagande i sin yrkesroll
	reflektera över egna undervisningsinsatser samt utifrån självreflektionen och konstruktiv kritik från andra dra relevanta slutsatser för den framtida yrkesrollen	dra relevanta slutsatser för såväl sitt framtida utvecklingsbehov som sin framtida lärargärning, utifrån genomförd utvärdering, given kritik och språkdidaktiska teorier	ta emot konstruktiv kritik och utifrån detta utveckla sitt yrkeskunnande.	10. visa förmåga till självreflektion , delta i kollegiala samtal samt ta till sig konstruktiv kritik och därigenom utvecklas mot en professionell yrkesroll

Översikt VFU-kursmål 4: Ämneslärarprogrammet 7-9 och GY: Ett exempel Kemi + Biologi

Termin 1	Ämne KE	Ämne Bi	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Kemi	Ämne: Biologi	
UK 2	Re 92KEV3	SH 93BIV3	Avslutande VFU GY 9AVFU3/ 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	25	25	45
Tillämpade didaktiska lärarförmågor			
	planera undervisning inom ett område i skolans kemi utifrån aktuella styrdokument och jämlikhet och jämställdhet	planera undervisning inom ett större område i biologi utifrån aktuella styrdokument, didaktiska teorier och modeller samt elevens förutsättningar och behov såväl som jämlikhet och jämställdhet	1. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, planera hela undervisningsprocessen
visa förmåga att leda enskilda moment i den pedagogiska verksamheten	genomföra undervisning inom ett område i skolans kemi	genomföra undervisning inom ett större område i biologi utifrån aktuella styrdokument, didaktiska teorier och modeller samt elevens förutsättningar och behov såväl som jämlikhet och jämställdhet	2. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, genomföra hela undervisningsprocessen
	göra en riskanalys inför ett laborativt moment	göra riskanalyser inför laborativa moment i biologi	
	utvärdera planering och undervisning inom ett område i skolans kemi utifrån styrdokument	utvärdera den egna undervisningen inom ett större område i biologi utifrån aktuella styrdokument, didaktiska teorier och modeller samt elevens förutsättningar och behov såväl som jämlikhet och jämställdhet	3. ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, utvärdera hela undervisningsprocessen
	använda och utvärdera undervisningsmaterial och laborativa arbetsformer, inklusive digitala verktyg inom det aktuella undervisningsområdet	genomföra laborativa moment i biologi	4. kunna variera undervisningens arbetsformer och metoder, inklusive digitala resurser , utifrån didaktiska överväganden och med hänsyn till elevers olika erfarenheter, kunskaper och behov
	diskutera hur ämnesinnehållet kan hanteras i relation till elevernas olika förutsättningar	använda digitala verktyg inom det aktuella undervisningsområdet i biologi	
		dokumentera, bedöma och kommunicera elevernas kunskaper i biologi	5. ta ett helhetsansvar för att genomföra bedömningsprocesser (bedöma, dokumentera och kommunicera) av elevers lärande
visa förmåga att iaktta och följa upp handledarens strategier för att motivera elever			6. identifiera och hantera elevers olika förutsättningar och behov

Termin 1	Ämne KE	Ämne Bi	Avslutande VFU
VFU-kurs 1	Ämne: Kemi	Ämne: Biologi	
UK 2	Re 92KEV3	SH 93BIV3	Avslutande VFU GY 9AVFU3/ 7-9:AVFU8 13,5 hp
5	25	25	45
Tillämpade sociala lärarförmågor			
	visa ett ansvarsfullt beteende i skolmiljön		7. förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling i skolverksamheten
visa förmåga att etablera kontakt med eleverna		ta initiativ i den pedagogiska verksamheten	8. anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska verksamheten
visa förmåga att agera ansvarsfullt i skolmiljön	samarbeta och interagera med elever och handledare	interagera och samarbeta med elever och handledare samt övrig inom skolverksamheten	9. samverka , med ett professionellt förhållningssätt, med olika aktörer inom och utanför skolverksamheten och visa ett professionellt ansvarstagande i sin yrkesroll
	visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv feedback	analysera den egna undervisningen i biologi och utifrån detta dra slutsatser och förändra sitt agerande	10. visa förmåga till självreflektion , delta i kollegiala samtal samt ta till sig konstruktiv kritik och därigenom utvecklas mot en professionell yrkesroll